

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/137/2022
Identifikačné číslo spisu:	3822201237
Dátum vydania rozhodnutia:	23.08.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Erika Šobichová
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:3822201237.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v dedičskej veci po poručiteľovi L. R., ktorý zomrel XX. O.Á. XXXX a naposledy býval v D. - C. U., G. XXX/X, o návrhu navrhovateľky R. G., D., G. XX/X, zastúpenej advokátom JUDr. Vladimírom Mikušom, Nováky, Šoltésovej 230/9, na dodatočné konanie o dedičstve, vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 6D/46/2022, o dovolaní navrhovateľky proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 26. mája 2022 sp. zn. 17CoD/4/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prievidza (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením zo dňa 21. apríla 2022 pod č.k. 6D/46/2022 - 9 odmietol podanie navrhovateľky zo dňa 23. marca 2022, doručené Okresnému súdu Prievidza dňa 30. marca 2022. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že navrhovateľka nie je dedičkou po poručiteľovi L. R., zomrelom dňa XX.O. XXXX a z uvedeného dôvodu jej nesvedčí účastníctvo v konaní. Z obsahu jej návrhu súd nezistil dôvody na začatie konania aj bez návrhu. Podanie navrhovateľky s poukazom na ustanovenie § 129 ods. 3 CSP a § 165 CMP odmietol.

2. Na základe odvolania navrhovateľky Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj ako „odvolací súd“) uznesením zo dňa 26. mája 2022 pod č.k. 17CoD/4/2022 - 14 uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na to, že po preskúmaní veci dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdiť.

2.1. Odvolací súd poukázal na to, že v predmetnej veci podala navrhovateľka R. G. na súde dňa 30. marca 2022 návrh na dodatočné konanie o dedičstve, ktorý nemal zákonom požadované náležitosti. Preto ju súd prvej inštancie uznesením zo dňa 6. apríla 2022 vyzval v zmysle ust. § 129 CSP v lehote 10 dní na doplnenie návrhu - uvedenia čísla pôvodného dedičského konania, označenie účastníkov konania o dedičstve, uvedenie, či je dedičkou po poručiteľovi, predloženie úmrtného listu poručiteľa, predloženie listiny preukazujúcej vlastníctvo poručiteľa, uvedenie hodnoty stavebného materiálu a predloženie listiny preukazujúcej vlastníctvo stavebného materiálu, aj s poučením o následkoch nedoplnenia jej podania v stanovenej lehote. Navrhovateľka v určenej lehote v doručenom podaní opakovane uviedla, že ona je

vlastníčkou pozemku na ktorom sa nachádzajú hnutelné veci, ktoré vlastnícky patria nebohému Ľ. R. a neboli v pôvodnom dedičskom konaní prejednané. Ona nedisponuje ani žiadnymi dokladmi k týmto veciam a ani dedičským rozhodnutím po nebohom, keďže nie je jeho dedičkou. Následne súd prvej inštancie podanie navrhovateľky R. G. odmietol napadnutým uznesením.

3. Podľa odvolacieho súdu, z obsahu spisu, predovšetkým z pripojeného spisu Okresného súdu Prievidza sp. zn. 4D/75/2016 po poručiteľovi Ľ. R., narodenom XX. V. XXXX, zomrelom XX.O. XXXX nepochybne vyplýva, že dedičmi po poručiteľovi v I. dedičskej skupine sú deti poručiteľa: M. U., Ľ. R. a O.F. Z.. Navrhovateľka v tejto veci R. G. teda dedičkou po poručiteľovi nie je. Ako správne uviedol aj súd prvej inštancie, pokiaľ dedičské (aj dodatočné) konanie začína na návrh, navrhovateľom môže byť iba dedič, ktorý žiada prejednanie dedičstva (alebo jeho časti) po poručiteľovi. Pokiaľ podá návrh osoba, ktorej nesvedčí účastníctvo v dedičskom konaní v zmysle ust. § 165 CMP, súd takýto návrh odmietne. Ak však z obsahu návrhu súd zistí, že sú dané dôvody na začatie konania aj bez návrhu, rozhodne o začatí konania bez návrhu.

4. V predmetnej veci sa odvolací súd stotožnil s postupom súdu prvej inštancie, pokiaľ podanie R. G., ktorá nie je dedičkou po poručiteľovi Ľ. R. a nesvedčí jej účastníctvo v dedičskom konaní, odmietol. Z jej nedoplneného, neúplného podania neboli zistené ani skutočnosti, pre ktoré by bolo dôvodné začať konanie bez návrhu. Z týchto dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

5. Proti predmetnému uzneseniu navrhovateľka podala dovolanie. V dovolaní poukázala na to, že v celom rozsahu trvá na svojich podaniach, v ktorých uviedla rozhodujúce skutočnosti a dôvody podľa ktorých mal súd začať konanie a to aj bez návrhu v zmysle § 211 ods. 2 CSP, t. j. na jej podnet, pretože hnutelné veci pozostávajúce zo stavebného materiálu, mobilnej stavebnej bunky, ako aj ďalších vecí, tak ako označila sa nachádzali na pozemkovej nehnuteľnosti v kat. území D., v ktorej je spoluvlastníčkou.

6. Súd prvej inštancie v predmetnej veci nevykonával a to ani prostredníctvom súdneho komisára žiadne úkony zamerané na zistenie, resp. šetrenie aký ďalší majetok, vrátane tých, ktoré uvádza porúčiteľ po svojej smrti zanechal. Uviedla, že je jej záujmom, aby sa protiprávny stav odstránil. Preto navrhla, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie ako aj uznesenie krajského súdu zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP), strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), ktorej v neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP) bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

8. V zmysle § 419 Zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej aj ako „Civilný sporový poriadok“ alebo „CSP“) je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, len ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

9. Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonala za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné

práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Podľa § 421 ods. 1 a 2 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

11. Podľa § 431 ods. 1 a 2 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

11.1. Podľa § 432 ods. 1 a 2 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

12. Podľa § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

13. Podľa § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

14. Podľa § 447 CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak

- a) bolo podané oneskorene,
- b) bolo podané neoprávnenou osobou,
- c) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné,
- d) nemá náležitosti podľa § 428,
- e) neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo
- f) nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435.

15. Je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonom zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP, alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

16. Najvyšší súd opakovane vyjadril záver v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti, podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa sa v sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť vo veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania (1Cdo/6/2014, 3Cdo/357/2015, 4Cdo/1176/2015). Otázka posúdenia či sú splnené alebo nie sú splnené podmienky za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu. Najvyšší súd v rámci dovolacieho konania neplnil úlohy prvostupňového či odvolacieho súdu ako tretej inštancie prebiehajúceho súdneho sporu. Úloha dovolacieho súdu spočíva v náprave najzávažnejších procesných pochybení, resp. v riešení otázok zásadného právneho významu.

17. Z obsahu dovolania dovolací súd zistil, že dovolateľka v dovolaní podľa obsahu (§ 124 ods. 1 CSP)

namieta nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom, keď podľa jej názoru mala za to, že súd prvej inštancie mal začať dodatočné konanie o prejednaní dedičstva po zomrelom L. R. aj bez návrhu, podľa § 211 ods. 2 CMP. Predmetom dovolacieho konania je teda uznesenie odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie o odmietnutí podania navrhovateľky, ide teda o uznesenie proti ktorému je prípustné odvolanie podľa § 357 písm. b) CSP, ale zároveň ide o prípad, kedy podľa § 421 ods. 2 CSP nie je dovolanie prípustné proti uzneseniam podľa § 357 písm. a) až 1) CSP pre nesprávne právne posúdenie veci podľa § 421 CSP. Zároveň z obsahu dovolania nie je možné vyvodiť, že by dovolateľka namietala vady v zmysle § 420 CSP.

17.1. Dovolací súd poukazuje na to, že pokiaľ dovolateľka v dovolaní poukazuje, že v celom rozsahu zotrváva na svojich podaniach, v ktorých uviedla rozhodujúce skutočnosti a dôvody podľa ktorých mal súd začať konanie aj bez návrhu v zmysle § 211 ods. 2 CMP, dovolací súd pripomína ustanovenie § 433 CSP, podľa ktorého dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie, alebo pred odvolacím súdom. Zároveň tiež pripomína, že dovolacie dôvody podľa § 434 CSP možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

18. Vzhľadom na uvedené skutočnosti je teda možné konštatovať, že dovolanie bolo potrebné odmietnuť podľa § 447 písm. c) CSP, podľa ktorého dovolací súd odmietne dovolanie ak smeruje proti rozhodnutiu proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.